

Tytuł: Kto ma prawo do ziemi, na której rosną lasy?

PRZEDMIOT I REALIZOWANE ELEMENTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ

- GEOGRAFIA
Etap edukacyjny: I klasa liceum
Cele kształcenia: II 5, III 5, III 6
Treść nauczania: VII 1, VII 2, VII 7, VIII 13

CELE W JĘZYKU NAUCZYCIELA I NAUCZYCIELKI

- Kształtowanie postaw wrażliwych na nierówności społeczne i globalne.
- Krytyczna refleksja na temat miejsca człowieka w naturze.
- Zwiększenie wiedzy na temat wycinania lasów oraz wpływu produkcji oleju palmowego na środowisko.

CELE W JĘZYKU UCZNIA I UCZENNICY

- Uzyskasz informacje na temat produkcji oleju palmowego i wpływu tej produkcji na środowisko.
- Poznasz stanowisko rządu Malezji i ekologów na temat wycinania lasów.
- Zapoznasz się z ciekawym sposobem prowadzenia debaty osób o odmiennych poglądach.

CZAS TRWANIA

45 minut

MATERIAŁY/SPRZĘT

- Kartki papieru, mapa świata

METODY PRACY

Praca w grupie, debata

PRZEBIEG

KROK 1. Zapoznanie uczniów z ogólnymi celami działania (5 minut)

Przedstaw się (o ile nie znasz grupy) i zaprezentuj główny zarys warsztatu podkreślając, że nie będzie on wykładem, tylko interaktywną rozmową. Warsztat ma stworzyć przestrzeń do refleksji i dyskusji, dlatego też uczestnicy będą mieli dużo przestrzeni na opowiedzenie, o czym myślą, na wyrażenie swoich poglądów i wątpliwości.

KROK 2. Wprowadzenie - trójkąty (15 minut)

Poproś grupę o ustawienie się w okręgu. Następnie każda osoba z kręgu po cichu - „w myślach” - musi wybrać sobie dwie inne osoby z grupy, bez sygnalizowania innym, kogo wybrała. Następnie osoba prowadząca prosi osoby uczestniczące, by ustawiły się w równej odległości od wybranych przez siebie osób, tak by tworzyli z nimi trójkąt równoboczny. Jeśli ta część zadania powiodła się, osoba prowadząca „przestawia” jedną, dowolną osobę w inne miejsce i prosi grupę o zaobserwowanie, jak zmiana miejsca danej osoby wpłynęła na cały układ. Zmianę można powtórzyć kilkakrotnie. Po przesunięciu kilku osób, weryfikujemy wspólnie, kto kogo wybrał i czy udało się stanąć w równych odległościach od wybranych przez siebie osób. Zazwyczaj ćwiczenie to pokazuje, że w systemie wszyscy jesteśmy ze sobą połączeni i działanie jednostki (pośrednio lub bezpośrednio) oddziałuje na układ całego systemu.

Zapytaj się grupy jaki związek może mieć to rozgrzewkowe ćwiczenia z tematem dzisiejszej lekcji. W ramach podpowiedzi możesz przeczytać grupie cytaty z Martina Luthera Kinga:

“Wszystko sprowadza się naprawdę do tego: całe życie jest ze sobą powiązane. Jesteśmy złapani w sieć wzajemności, z której nie można uciec, włożeni w jeden worek przeznaczenia. Cokolwiek dotyka kogoś bezpośrednio, wpływa na nas pośrednio. Zostaliśmy stworzeni do życia razem z powodu współzależnej konstrukcji rzeczywistości. Czy pomyślałeś kiedyś, że nie możesz wyjść rano do pracy bez bycia zależnym od większości świata? No właśnie, czy zastanawiałeś się kiedyś nad tym? Skąd pochodzi kawa w twoim kubku? Jakim cudem na twój stół trafił bananowy jogurt? I zanim skończysz śniadanie, już zależysz od ponad połowy świata.” Martin Luther King

KROK 3. „Dyskusja w akwarium” (20 min)

Zapytaj czy ktoś z grupy jest w stanie wskazać Malezję na mapie świata. Jeśli nie znajdzie się ochotnik lub ochotniczka, wspólnymi siłami postarajcie się zlokalizować ten kraj na mapie.

Poproś grupę by zapoznała się z artykułem (załącznik nr 1)

Podziel losowo klasę na 2 równe grupy. Każda z grup wylosuje swoją rolę w dyskusji i dostanie 10 minut na przygotowanie się do debaty – główne przemyślenia i argumenty mogą zostać zapisane na rozdanych im wcześniej kartkach. W międzyczasie zorganizuj przestrzeń sali w ten sposób by na środku stały 4 krzesła a reszta krzeseł ustawiona była w kręgu wokół nich. Każda z grup wybierze dwóch reprezentantów, którzy będą prezentować zdanie i argumenty swojej grupy w dyskusji siedząc na jednym z 4 krzeseł w centrum. Tematem debaty jest pytanie czy zaprzestać wycinki malezyjskich lasów. Tylko osoby siedzące na krzesłach w centrum mogą zabierać głos w debacie. Jednakże osoby te mogą się wymieniać – jeśli którejś osobie skończyły się argumenty,

wola lub energia do kontynuowania dyskusji, to może wymienić się na krzesło z jedną osobą ze swojej grupy. Osoba ta będzie kontynuować debatę. Czynny udział w debacie biorą jedynie osoby siedzące na krzesłach – reszta grupy bierze w niej udział słuchając.

Grupa I: Przedstawiciele rządu Malezji, producenci oleju palmowego.

Grupa II: mieszkańcy malezyjskich lasów, malezyjscy ekologowie, osoby troszczące się o prawa zwierząt

Po zakończonej debacie poproś uczestników/czki by symbolicznie wyszli ze swoich ról – grupa staje w kręgu i wszyscy ściągają z siebie niewidzialny kombinezon lub niewidzialne maski. Osoba prowadząca podkreśla, że na potrzeby debaty uczestnicy/czki wcielali się w różne role, które teraz porzucamy – jest istotne by napięcie i sporów, które wywiązały się podczas debaty nie przenosić poza ćwiczenie.

Zapytaj jakie mają wrażenia po dyskusji? Czy była ona łatwa? Czy przyszło im reprezentować poglądy, z którymi się nie zgadzają?

KROK 4. Ewaluacja (5 min)

Sms do koleżanki/kolegi – poproś by każda osoba z grupy na niewielkiej kartce, napisała sms-a do przyjaciela/przyjaciółki, w którym w krótki, szczery i nieformalny sposób opíše co wydarzyło się dziś na zajęciach i jaki ma do tego stosunek. Podkreśl, że sms-y są anonimowe i zależy Ci na szczerych opiniach, nawet jeśli będą one negatywne.

Załącznik nr 1 – artykuł z „Polityki”